

Дорошенко Надія Олександрівна¹кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
*Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна***Дубініна Світлана Дмитрівна²**здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ФІНАНСОВИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ БАНКОМ

Анотація. У цій статті розглядається фінансовий підхід до оцінки ефективності управління банком на основі аналізу таких ключових фінансових показників: рентабельність активів (ROA), рентабельність власного капіталу (ROE), чистий процентний дохід та чистий прибуток. Прибутковість є основним індикатором його фінансової стійкості та здатності генерувати дохід. Показник рентабельності дозволяє оцінити, наскільки ефективно банк використовує активи та капітал для досягнення фінансових результатів. Особливу увагу приділено маржинальності банку та її впливу на загальну дохідність. У статті також аналізуються фактори, що впливають на прибутковість, такі як процентна політика, якість кредитного портфеля та витратна політика банку. Також, наведені статистичні дані за 2023 рік для банків України, які демонструють позитивні тенденції у фінансових показниках прибутковості, зокрема зростання чистого прибутку та рентабельності. Фінансовий підхід є ефективним інструментом для забезпечення стійкого розвитку банківської установи та прийняття управлінських рішень.

Ключові слова: банк, фінансова стійкість, прибутковість, ліквідність, адекватність капіталу.

Nadiia DoroshenkoCandidate of Economic Sciences, Associate Professor
of the Department of Finance, Banking and Insurance
*Kharkiv National University of V.N. Karazin***Svitlana Dubinina**Student
Kharkiv National University of V.N. Karazin

A FINANCIAL APPROACH TO THE ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS OF BANK MANAGEMENT

Summary. The article examines in detail the financial approach to assessing the effectiveness of bank management, which is a key tool for analyzing the effectiveness of the financial activities of banking institutions. The basis of this approach is the analysis of financial indicators that reflect the bank's profitability, its ability to generate income and efficiently use its resources. Profitability ratios such as return on assets (ROA) and return on equity (ROE) are important indicators of how well a bank is using its assets and capital. ROA allows us to determine how productively a bank uses its assets to generate profit, while ROE shows how effectively shareholders' equity is used to create additional value. Net interest income is one of the key indicators that determines a bank's ability to generate income based on the difference between interest income and costs associated with raising funds. The financial approach also emphasizes the bank's margin, which is an important indicator of the effectiveness of income and expense management. The higher the margin, the more effectively the bank is able to ensure the profitability of its operations. The article examines the main factors affecting the level of profitability of the bank, including the interest rate policy, the quality of the loan portfolio, operating costs and the funding structure. The article provides statistical data for 2023 reflecting the financial performance of Ukrainian banks. In particular, a significant increase in profitability was recorded at such large banks as PrivatBank, Oschadbank and Ukrsibbank, which demonstrated an increase in net profit and improved profitability indicators. The financial approach to assessing the effectiveness of bank management remains one of the basic methods that allows identifying both the strengths and weaknesses of banking activity. It is the basis for making strategic decisions aimed at ensuring the long-term development and financial stability of the banking institution. Thanks to the assessment of financial indicators, the bank's management can timely identify threats to profitability, such as an increase in the share of problem loans or an increase in operating costs, and take measures to minimize them. Thus, the financial approach is an important tool for forming a strategy for the development of a banking institution in the conditions of the modern market.

Keywords: bank, financial stability, profitability, liquidity, capital adequacy.

Постановка проблеми. Ефективність управління банком є ключовим фактором його успішної діяльності, особливо в часи нестабільності фінансового ринку та загострення конкуренції. Фінансовий метод управління банком

включає такі показники, як прибутковість, ліквідність, достатність капіталу, чистий прибуток, може забезпечити чітку оцінку фінансового стану та стабільності банку. Однак на практиці цей підхід не завжди дає повну картину ефектив-

¹ ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6652-710X>² ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-7880-3459>

ності, оскільки не враховує інші важливі аспекти діяльності, такі як операційна ефективність та управління ризиками.

Сьогодні банківська галузь стикається з багатьма проблемами, які ускладнюють точну оцінку фінансових показників. Наприклад, зміни в нормативному середовищі, коливання обмінних курсів і зростання витрат на забезпечення дотримання нових стандартів капіталізації та ліквідності призвели до необхідності модифікації традиційних методологій оцінки. Крім того, прибутковість також знизилася на тлі падіння норми прибутку, що вимагає від банків впровадження нових способів управління ресурсами. Ці питання ускладнюють процес прийняття управлінських рішень і вимагають нових інструментів оцінки ефективності фінансового менеджменту.

З огляду на це, значущість дослідження фінансових методів оцінки ефективності банківського менеджменту полягає в необхідності вдосконалення існуючих аналітичних методів для їх адаптації до сучасних умов. Це дозволить банківським установам краще реагувати на виклики ринку, вдосконалювати практики управління та сприяти досягненню стратегічних цілей. Дослідження в цьому напрямі також передбачають вирішення науково-практичних завдань, пов'язаних з оптимізацією фінансових моделей та інструментів оцінки банківської діяльності, створення основ ефективного управління ресурсами та підвищення фінансової стійкості.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження на тему оцінки ефективності роботи банку проводило багато як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Значний вклад у вивчення фінансового підходу зробили Лисенко Г.Д., Шевченко А.В., Васюренко О.В., Єфіменко Т.І., М. Каролініс та Дж. Бейтс. Всі ці науковці досліджували різні підходи щодо оцінки ефективності роботи банківських установ. Проте, досліджень про найефективніший підхід щодо оцінки ще не визначено. Тому, аналіз показників саме фінансового підходу набуває актуальності.

Мета статті: проаналізувати ефективність фінансового підходу до оцінки ефективності управління банком з метою підвищення його стійкості та конкурентоспроможності в умовах сучасного фінансового ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах сьогодення динамічного розвитку фінансового сектору питання ефективного управління банками набуває особливої актуальності. Щоб забезпечити стабільну роботу та конкурентоспроможність банку варто враховувати комплексний підхід до оцінки ефективності його діяльності, який включає не лише фінансові показники, але й операційну результативність, якість управлінських рішень та ризик-менеджмент. У статті розглядається фінансовий підхід до оцінки ефективності управління банком з оглядом його основних показників. Фінансовий підхід базується на аналізі ключових фінансових показників, що відображають прибутковість, ліквідність, та адекватність капіталу.

1. Прибутковість як ключовий показник ефективності управління банком

Основним показником фінансової результативності банківської діяльності є прибутковість,

тому що вона визначає здатність банку генерувати дохід і забезпечувати ріст вартості капіталу. Такий аналіз прибутковості дозволяє виявити, наскільки ефективно банк використовує наявні ресурси, як він управляє своїми витратами та чи здатний він підтримувати стабільний фінансовий результат. Основними фінансовими показниками прибутковості є:

1. Рентабельність активів (ROA) – це показник, який відображає здатність банку генерувати прибуток з кожної одиниці різновиду активів. Він обчислюється як відношення чистого прибутку до загальної вартості активів [1].

На графіку 1 ми бачимо динаміку рентабельності активів за період 2019-2023 років. Як видно, до 2021 року ROA залишався на рівні 3-4%, але у 2022 році через війну цей показник різко знизився до 1%, після чого почав відновлюватися у 2023 році до рівня близько 1.8%.

2. Рентабельність власного капіталу (ROE) – це показник, що визначає, який дохід приносить кожна грошова одиниця власного капіталу. Він розраховується як відношення чистого прибутку до власного капіталу банку і показує ефективність використання капіталу акціонерів [1].

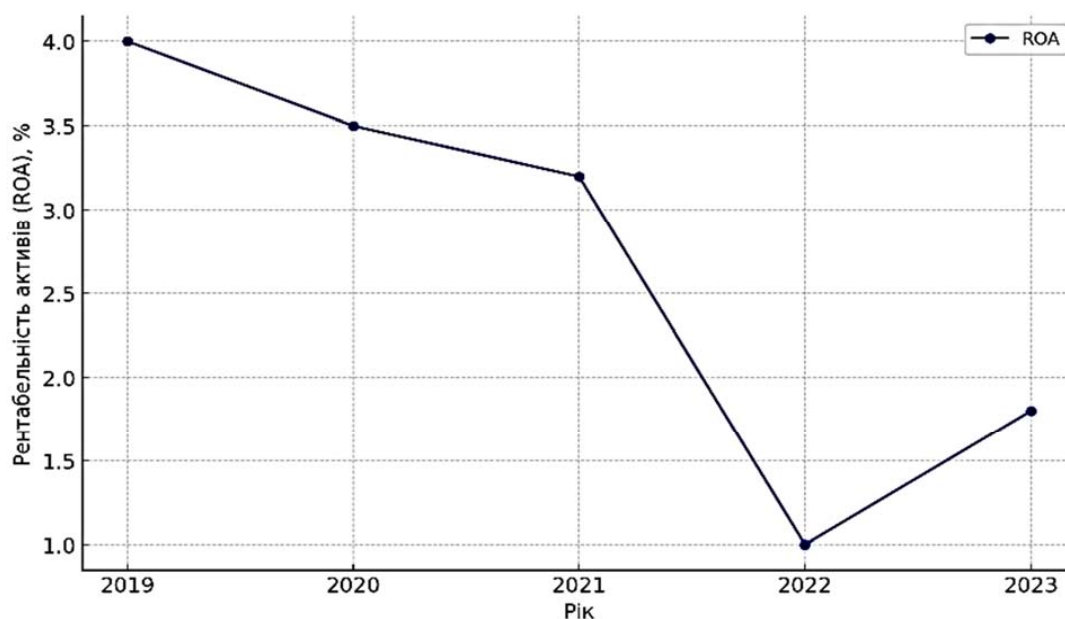
За даними Міністерства фінансів, у 2024 році ROE досягав 47,22%, демонструючи стійке зростання. У попередні роки цей показник коливався між 30% та 40%. Наприклад, у 2022 році ROE була на рівні 38%, а у 2021 – близько 35% [4].

3. Чистий процентний дохід (Net Interest Income) – це індикатор фінансової ефективності, який відображає різницю між доходом, отриманим від процентних активів, і витратами, пов'язаними з виплатою процентних зобов'язань. Він є надійною підтримкою банків, кредитних спілок та інших кредиторів, визначаючи їхню здатність до отримання доходу, надання кредитів та витримувати економічні негаразди [2].

У 2023 році чистий процентний дохід українських банків стабільно зростає. Цей показник значно збільшився, досягнувши 182,22 млрд грн, що на 34,5% більше, ніж у попередньому році. За перше півріччя 2023 року чистий процентний дохід склав 93,6 млрд грн, що на 41% більше у порівнянні з тим самим періодом 2022 року [5].

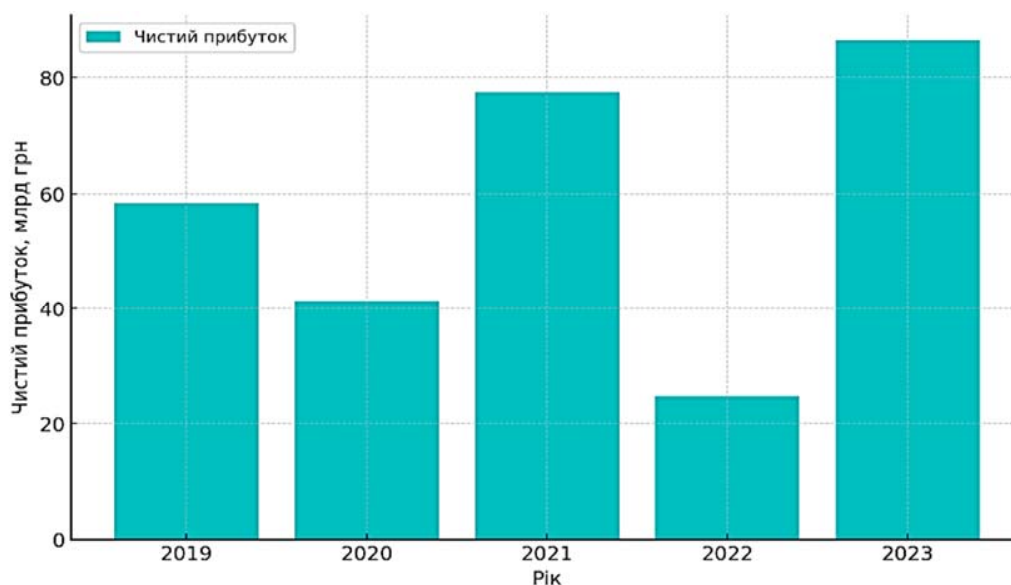
4. Чистий прибуток показує остаточний результат діяльності банку після підрахунку усіх доходів, сплати податків та інших зобов'язань. Цей показник чітко відображає загальний фінансовий результат діяльності банку за певний період. За даними НБУ, у 2023 році загальний чистий прибуток банківської системи перевищив 100 млрд грн, що на 30% більше, ніж у 2022 році. Таке зростання було зумовлене покращенням кредитних умов та зниженням витрат на резерви.

На графіку 2 ми можемо побачити динаміку чистого прибутку банківської системи України за період 2019-2023 років. Як видно, розмір прибутку банків значною мірою коливається у період пандемії коронавірусу та під час повномасштабного вторгнення 2022 року. Після різкого спаду у 2020 році (41.3 млрд грн) і подальшого зростання у 2021 році (77.5 млрд грн), 2022 рік ознаменувався ще більшим падінням чистого прибутку (24.7 млрд грн) через війну. У 2023 році показники різко зросли до 86.5 млрд грн, що може сказати нам про відновлення фінансового

Графік 1. Динаміка рентабельності активів (ROA) банківської системи України за 2019-2023 роки

Джерело: розроблено автором на основі даних сайту Національного Банку України [3]

Графік 2. Чистий прибуток банківської системи України (2019-2023 роки)

Джерело: розроблено автором на основі даних сайту Національного Банку України [3]

сектора. За підсумками 2023 року найбільший чистий прибуток серед українських банків продемонстрували: ПриватБанк (54,46 млрд грн, що робить його абсолютним лідером за показниками прибутковості), Ощадбанк (11,56 млрд грн), Райффайзен Банк (7,43 млрд грн), Укрсиббанк (6,87 млрд грн), та ПУМБ (6,69 млрд грн) [4]. Як ми бачимо, ці банки суттєво збільшили свій прибуток, що говорить про стійке відновлення банківської системи України після складної економічної ситуації, яка склалася за попередні роки.

5. Маржинальність (Net Interest Margin, NIM) – індикатор, який показує співвідношення чистого процентного доходу до середніх активів

банку. NIM використовується для оцінки здатності банку створювати процентний дохід з кожної одиниці активів.

За даними НБУ, середній чистий процентний дохід (NIM) українських банків у 2023 році демонстрував суттєве зростання. За перше півріччя 2023 року чистий процентний дохід зріс на 41% порівняно з аналогічним періодом 2022 року. Така зміна цього показника була зумовлена збільшенням процентних доходів від високоліквідних активів попри підвищення процентних витрат на депозити. У даний період часу банки продовжують ефективно використовувати зміни в монетарній політиці для збільшення своєї прибутковості [3].

За результатами другого кварталу 2023 року, середній NIM залишався на стабільно високому рівні завдяки активному залученню депозитів та збільшенню кількості проведених кредитних операцій, що допомогло банкам підтримувати високу дохідність. Чинники, що найбільше впливають на прибутковість банку:

- відсоткова політика (будь-які зміни у відсоткових ставках мають вплив на дохід від кредитних операцій та вартість фондуювання);
- кредитний портфель (його якість визначає розмір на покриття збитків, що в подальшому впливає на дохід банку);
- витратна політика (контроль операційних витрат дозволяє банку утримувати маржинальність на високому рівні);
- диверсифікація банківських послуг (страхування, лізинг, інвестиційне консультування, дозволяє банку збільшувати доходи та знизити залежність від лише надання кредитів).

Рівень прибутковості є важливим сигналом для акціонерів та інвесторів, який свідчить про надійність банку, його стійкість до кризових явищ та здатність забезпечувати стабільний розвиток.

Отже, прибутковість є ключовим індикатором фінансової стійкості та результативності банківської установи. Високий рівень прибутковості свідчить про ефективне використання активів, здатність банку контролювати свої витрати й управляти ризиками та грамотну процентну політику.

2. Ліквідність як показник фінансової стійкості банку

Ліквідність банку показує його можливість вчасно виконувати свої фінансові зобов'язання перед клієнтами та контрагентами. Цей показник є одним з ключових, так як свідчить про надійність та стабільність банків, оскільки високий рівень ліквідності забезпечує можливість безперервного проведення операцій, залучення нових клієнтів та підтримання довіри на ринку. Зниження ліквідності може призвести до неплатоспроможності та недостатню фінансову стійкість банківської установи [6].

Найпоширенішими показниками ліквідності банку є:

1. Поточний коефіцієнт ліквідності (Liquidity Current Ratio): відображає співвідношення між ліквідними активами (кошти, депозити в інших банках, короткострокові цінні папери) та короткостроковими зобов'язаннями (депозити та кредити з терміном погашення до 1 року). Поточний коефіцієнт ліквідності показує, чи здатний банк покрити свої короткострокові зобов'язання за рахунок наявних ліквідних активів [6].

2. Коефіцієнт чистих кредитів до депозитів (Net Loans to Deposits Ratio, LTD). Він показує, яку частину залучених депозитів банк використовує для кредитування. Показник є індикатором того, наскільки ефективно банк залучає та розподіляє ресурси між банківськими операціями [6].

Зазвичай, ідеальним значенням коефіцієнта LTD вважається 80%–90%. Це означає, що банк видає кредити на суму, що дорівнює 80-90% залучених депозитів, залишаючи достатню кількість резервів для підтримання ліквідності.

За даними НБУ, у 2023 році середній коефіцієнт LTD для банків України залишався на рів-

ні близько 80%. Це свідчить про високий рівень ліквідності та ефективне використання депозитів для кредитування. Підтримка LTD на цьому рівні дозволяє банкам забезпечувати платоспроможність та генерувати доходи від кредитних операцій. Надмірне кредитування (коли LTD понад 100%) могло б знизити здатність банку виконувати зобов'язання перед вкладниками.

3. Коефіцієнт миттєвої ліквідності (Instant Liquidity Ratio) – визначає здатність банку негайно виконувати свої зобов'язання за рахунок високоліквідних активів, таких як готівкові кошти та залишки на кореспондентських рахунках [7].

У 2023 році коефіцієнт миттєвої ліквідності для банків України визначався на рівні не менше 30%. Цей показник є важливим для оцінки здатності банків виконувати свої короткострокові зобов'язання. Такий норматив є мінімальним для всіх банківських установ, незалежно від спеціалізації їхньої діяльності. Але, у вересні 2019 року, в рамках реформи Національного банку України, було впроваджено зміни до системи нормативів ліквідності, які скасували мінімальні норми старих нормативів, включаючи норматив миттєвої ліквідності. Це стало поштовхом до використання нових методів регулювання ліквідності, таких як коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR), який більш чітко відображає фінансову стабільність банків у довгостроковій перспективі.

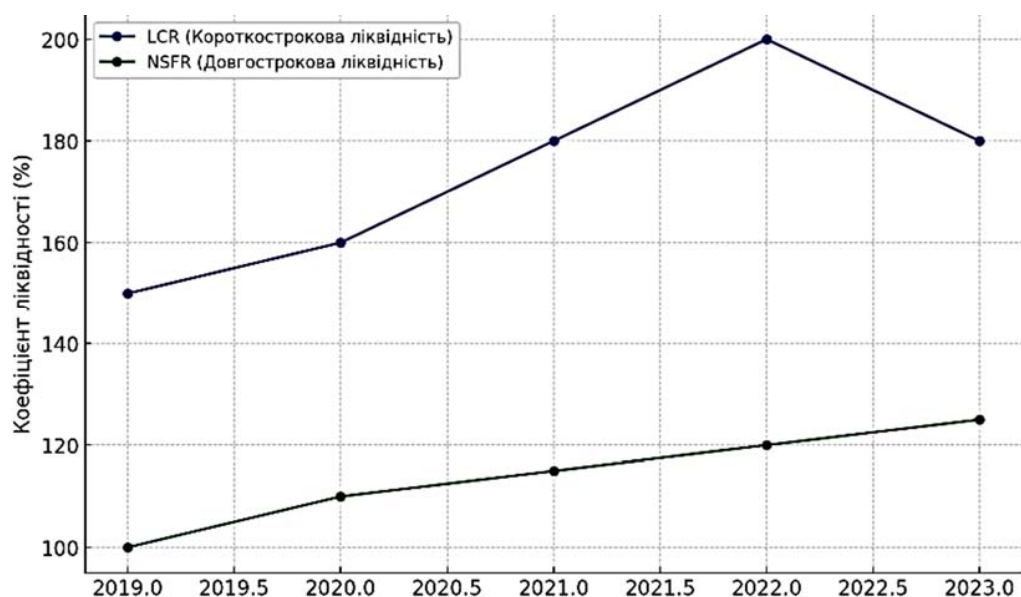
4. Коефіцієнт короткострокової ліквідності (Liquidity Coverage Ratio, LCR) – показує здатність банку покривати свої зобов'язання протягом 30 днів у непередбачуваних умовах. Він розраховується як співвідношення високоліквідних активів до очікуваних відтоків коштів за 30 днів [7].

З 2019 року LCR (короткострокова ліквідність) для банків України стабільно перевищувала норматив у 100%. На графіку видно, що з 2020 року цей показник продовжував зростати і досягав свого піку у 2022 році (~200%). Це пов'язано з кризовими умовами, викликаними пандемією та військовими діями. У 2023 році LCR трохи знизився, що може свідчити про стабілізацію після пікових навантажень, проте він залишається на високому рівні (див. графік 3).

NSFR (Довгострокова ліквідність) почали офіційно використовувати в Україні з 2021 року і відтоді спостерігається його стабільне зростання. У 2023 році NSFR перевищував 120%, що вказує на покращення стійкості банків до довгострокових фінансових негараздів.

У 2023 році, незважаючи на виклики війни та економічну нестабільність, ліквідність в українській банківській системі залишалася на стабільно високому рівні. Одним із основних показників, що відображають динаміку ліквідності, є коефіцієнт ліквідного покриття, який перевищує 200%. Це свідчить про наявність у банків достатньої кількості високоліквідних активів для покриття своїх короткострокових зобов'язань.

Основними тенденціями для покращення ліквідності банків України стало значне збільшення депозитів населення (зросли на 15%), та активні інвестиції банків у державні облигації в Національному банку. Станом на середину

Графік 3. Динаміка показників ліквідності банків України за 2019-2023 роки

Джерело: розроблено автором на основі даних сайту Національного Банку України

2023 року міжнародні резерви України досягли рекордного показника – 41,7 млрд доларів США, що також сприяло підтримці ліквідності банківського сектору.

Ці фактори в поєднанні з надійною монетарною політикою дозволили банкам ефективно підтримувати свою платоспроможність та фінансову стабільність під час кризових умов. За 2023 рік найбільші банки України демонстрували стабільну ліквідність і суттєві фінансові досягнення. Ключові показники:

- ПриватБанк був лідером за обсягом активів на рівні 672,7 млрд грн, а також залучив найбільший депозитний портфель у розмірі 388,8 млрд грн. Його прибуток за перші 10 місяців року склав 47,1 млрд грн, що значно перевищує показники минулих років;

- Ощадбанк мав активи на рівні 372,1 млрд грн і заробив 14,58 млрд грн, що у 19 разів перевищує його показники 2021 року;

- Raiffeisen Bank продемонстрував високу ліквідність і прибуток у розмірі 6,89 млрд грн, що на 1,7 рази більше, ніж за період 2021 року [8].

Ці показники підтверджують стійкість українських банків навіть в умовах війни завдяки активним інвестиціям у державні облігації та збільшення бази депозитів.

Загальний рівень ліквідності банківської системи України у 2023 році свідчить про її здатність ефективно протистояти зовнішнім економічним шокам та виконувати зобов'язання перед клієнтами навіть у кризових умовах. Високий рівень коефіцієнтів ліквідності, таких як LCR, демонструє стабільність банківського сектору та його готовність до подальшого зростання.

3. Адекватність капіталу

Адекватність капіталу – є ще одним важливим показником для вимірювання фінансової стабільності та надійності банку, що вказує на здатність банку використовувати власні кошти для компенсації можливих збитків та протистояти фінансовим ризикам. Ця концепція тісно

пов'язана з нормативними вимогами банківського нагляду, оскільки підтримання достатнього рівня капіталу є основною умовою стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників і кредиторів.

Адекватність капіталу дозволяє визначити, наскільки фінансова структура банку здатна витримувати потенційні ризики, пов'язані з його операційною та інвестиційною діяльністю. Вона регулюється міжнародними стандартами Базельського комітету (Базель III), які визначають мінімальні вимоги до капіталу банків. Дотримання цих вимог запобігає системним ризикам у фінансовій системі країни та забезпечує захист від кризових ситуацій. Ключові показники адекватності капіталу:

1. Коефіцієнт адекватності регулятивного капіталу (Capital Adequacy Ratio, CAR) – це відношення регулятивного капіталу банку до його активів, зважених за ступенем ризику. Він показує, наскільки банк забезпечений капіталом для покриття ризиків, пов'язаних з кредитною, ринковою та операційною діяльністю.

Мінімальне значення цього показника для банків визначають вимоги Базельського комітету – не менше 8% [9]. Проте, у багатьох країнах встановлено вищі нормативи – наприклад, Національний банк України визначає мінімальний рівень CAR на рівні 10%.

У 2023 році середній коефіцієнт адекватності капіталу для банків України становив близько 18-20%, що значно перевищує нормативні вимоги в 10%, встановлені Національним банком України. Високий рівень цього показника свідчить про велику капіталізацію банківського сектору і здатність більшості банків покривати можливі втрати. Його підвищення було зумовлено низкою факторів, а саме прибутковістю банків та зниженням частки проблемних кредитів (за даними НБУ).

2. Коефіцієнт основного капіталу (Tier 1 Capital Ratio) – показник, який відображає частку осно-

вного капіталу (переважно статутного капіталу та нерозподіленого прибутку) у структурі активів, зважених за ризиком. Tier 1 Capital Ratio демонструє здатність банку протидіяти збиткам у разі виникнення кризових ситуацій.

Мінімальне значення цього коефіцієнта визначають вимоги Базель III – на рівні 8,5%. [9] Для банків України у 2023 році середній коефіцієнт Tier 1 становив близько 15%–17%, що свідчить про позитивну тенденцію стійкості капітальної бази.

3. Леверидж-коефіцієнт (Leverage Ratio) – показник, що визначає співвідношення основного капіталу до загальних активів банку (без урахування їхнього ризику). Леверидж-коефіцієнт вимірює фінансову стійкість банку, оскільки відображає рівень залучених коштів (депозитів, кредитів) у структурі активів.

Нормативний показник леверидж-коефіцієнта за стандартами Базель III становить 3%. [9] Середній леверидж-коефіцієнт у 2023 році для українських банків сягав 8%. Це говорить про достатній рівень капіталізації та низьку залежність від залучених коштів. Згідно з даними Національного банку України, в 2023 році більшість українських банків показали значне зростання показників капітальної адекватності завдяки наступним факторам:

- збільшення регулятивного капіталу (наращення банками своїх капітальних позицій через реінвестування чистого прибутку);

- зменшення обсягів проблемних кредитів (протягом 2023 року частка NPL знизилася з 34% до 28% від загального кредитного портфеля, що зменшило потреби у формуванні резервів);

- покращення якості активів (банки активно займалися списанням безнадійної заборгованості та реструктуризацією кредитів) [5].

Порівняльний аналіз серед провідних банків України у 2023 році показав, що більшість банків мають високий рівень капіталізації. Вони перевищують мінімальні вимоги Національного банку України. ПриватБанк займає лідируючі позиції та має коефіцієнт адекватності капіталу близько 25% (норматив НБУ 10%), Ощадбанк і Укрексімбанк також мають високі показники на рівні 18-20%. Це говорить про їхню здатність покривати ризики та втримувати фінансову стійкість. Декілька банків, таких як Укрсиббанк і Райффайзен Банк Аваль, мають середні показники. Вони коливаються на рівні 15-17%, але вони також відповідають встановленим норма-

тивам. Виходячи з усього вищесказаного можна зробити висновок, що найбільші українські банки готові протистояти потенційним кризовим ситуаціям завдяки своєчасній капіталізації та прибутковій діяльності.

Адекватність капіталу є критично важливим аспектом для підтримання фінансової стабільності банку. Високий рівень капітальної адекватності свідчить про здатність банку протистояти потенційним втратам та зберігати фінансову стійкість навіть в умовах економічної нестабільності.

Висновки. Фінансовий метод оцінки ефективності управління банком є одним із найефективніших методів, який дозволяє оцінити ефективність діяльності банківської установи за основними фінансовими показниками: прибутковістю, ліквідністю та адекватністю капіталу. Проведені дослідження показують, що ці показники взаємопов'язані та дають цілісне уявлення про фінансову стабільність банку, здатність ефективно управляти ризиками та забезпечувати стабільне зростання.

Аналіз показує, що прибутковість банку є ключовим показником його успіху на ринку, однак для досягнення стабільних фінансових показників необхідно підтримувати достатній рівень ліквідності та адекватності капіталу. Високий показник адекватності капіталу свідчить про здатність банку протистояти економічним труднощам, що дуже важливо в умовах поточної ринкової невизначеності. Зменшення частки проблемних кредитів та збільшення депозитів позитивно впливає на фінансову стабільність банківської системи. Тому важливо оцінювати ці показники в поєднанні один з одним за допомогою фінансових методів для справедливої оцінки діяльності банківських установ.

Подальші дослідження в цьому напрямку могли б поєднати фінансові показники з нефінансовими показниками, такими як рівень задоволеності клієнтів, якість корпоративного управління та ефективність управління ризиками. Важливим аспектом також є оцінка впливу інновацій та цифровізації на фінансову ефективність банків, зокрема, як впровадження нових технологій впливає на прибутковість, ліквідність і стабільність капіталу. Дослідження цих факторів дозволить створити більш комплексну модель оцінки ефективності діяльності банків та підвищення їх конкурентоспроможності у світовому фінансовому середовищі.

Список літератури:

1. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. Київ : «Хай-Тек Прес», 2008. 336 с.
2. Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Івашенко Г. А. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с. (Укр. мов.) ISBN 978-966-676-601-7
3. Наглядова статистика. Національний банк України (2023). URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>.
4. Показники діяльності банків (2008-2024). Ставки, індекси, тарифи. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/>
5. Національний банк України. Фінансовий результат. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/bankivskiy-sektor-u-i-kvartali-2023-roku-otrimav-34-mlrd-grn-pributku>.
6. Дзюблюк О.В., Рудан В.Я. Управління ліквідністю банківської системи України: монографія. Тернопіль : Вектор, 2016. 290 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/1676>
7. Novikova, T. V., Antonenko O. I., & Baulina O. O. (2016). Управління ліквідністю банківської системи України: сучасний стан та проблеми. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2(21), 32–44. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaprt.v2i21.84382>

8. Opendatabot. Опендотабот. Річний звіт (2023). URL: <https://opendatabot.ua/analytics/banks-incomes-2023-10>.
9. Tmava, Qazim & Hamiti, Ma & Shqipdona, Msc & Durguti, Esat. (2014). Basel committee framework in function strengthening the banking system at global level, and in countries in transition (the kosova case). URL: https://www.researchgate.net/publication/334284534_BASEL_COMMITTEE_FRAMEWORK_IN_FUNCTION_STRENGTHENING_THE_BANKING_SYSTEM_AT_GLOBAL_LEVEL_AND_IN_COUNTRIES_IN_TRANSITION_THE_KOSOVA_CASE
10. Vinnychenko, Olena & Hantseva, Anna (2023). Financial Sustainability of Bank: The Essence and Assessment of Factors of Influence. *Business Inform.* DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-5-175-181>

References:

1. Lytvyn B.M., Stelmakh M.V. (2008) Finansovyi analiz: Navchalnyi posibnyk. [Financial analysis : textbook] Kyiv: «Khair-Tek Pres», 336 p.
2. Otenko I.P., Azarenkov H.F., Ivashchenko H.A. (2015) Finansovyi analiz: navchalnyi posibnyk [Financial analysis: textbook]. Kharkiv: KhNEU im. S. Kuznetsia. 156 p. ISBN 978-966-676-601-7.
3. Nahliadova statystyka. Natsionalnyi bank Ukrainy [Supervisory statistics. National Bank of Ukraine]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
4. Pokaznyky diialnosti bankiv (2008-2024). Stavky, yndeksy, taryfu [Bank performance indicators. Rates, indexes, tariffs]. Available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/>.
5. Natsionalnyi bank Ukrainy. Finansovyi rezultat (2023). [National Bank of Ukraine. Financial result]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/bankivskiy-sektor-u-i-kvartali-2023-roku-otrimav-34-mlrd-grn-pributku>
6. Dziubliuk O.V., Rudan V.Ia. (2016) Upravlinnia likvidnistiu bankivskoi systemy Ukrainy: monohrafiia [Liquidity management of the banking system of Ukraine: monograph]. Ternopil: Vektor, 290 p. Available at: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/1676>
7. Novikova, T.V., Antonenko O.I., & Baulina O.O. (2016) Upravlinnia likvidnistiu bankivskoi systemy ukrainy: suchasnyi stan ta problemy [Liquidity management of the banking system of Ukraine: current state and problems]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2(21), 32–44. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i21.84382>
8. Opendatabot. Annual report (2023). Available at: <https://opendatabot.ua/analytics/banks-incomes-2023-10>
9. Tmava, Qazim & Hamiti, Ma & Shqipdona, Msc & Durguti, Esat. (2014) Basel committee framework in function strengthening the banking system at global level, and in countries in transition (the kosova case). Available at: https://www.researchgate.net/publication/334284534_BASEL_COMMITTEE_FRAMEWORK_IN_FUNCTION_STRENGTHENING_THE_BANKING_SYSTEM_AT_GLOBAL_LEVEL_AND_IN_COUNTRIES_IN_TRANSITION_THE_KOSOVA_CASE
10. Vinnychenko, Olena & Hantseva, Anna (2023) Financial Sustainability of Bank: The Essence and Assessment of Factors of Influence. *Business Inform.* DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-5-175-181>